

ΑΝΕΜΗ

Φύλλο 14 / Απρίλιος- Μάιος 2020

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΛΑΓΚΑΔΑΣ «Η ΚΥΔΙΑΝΤΑ»
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΞΕΝΕΙ ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΑ ΑΡΘΡΑ

Πιο επίκαιρη από ποτέ αλλά πέρασε στο ντούκου

Γράφει η Ματρώνα Αποστολίδη

Για την **Πρωτομαγιά** ο λόγος, την **Εργατική**, αυτή τη μέρα που κάθε χρόνο απεργούμε και διαδηλώνουμε προς τιμή των εργατών του Σικάγο που το Μάη του 1886 ξεσηκώθηκαν απαιτώντας οχτάωρο και καλύτερες συνθήκες εργασίας και των Ελλήνων καπνεργατών που λίγα χρόνια αργότερα ακολούθησαν συμπαρασύροντας πλήθος εργαζομένων αλλά και για τους 200 κομμουνιστές που εκτελέστηκαν την 1^η του Μάη του 1944 από τους Γερμανούς στην Καισαριανή. Σιγή ιχθύος φέτος, εν μέσω πανδημίας. Αγώνες, θυσίες και κεκτημένα αιώνων μπήκαν κι αυτά σε καραντίνα, επ' αόριστον. Απόλυτη σιωπή για τις απολύσεις, τις ολιγόμηνες συμβάσεις πείνας, τα παρα-βιασμένα ωράρια και τις μειώσεις μισθών, δικαιολογημένα όλα, λόγω ιού, συγκαλυμμένα από το μανδύα της δήθεν οικονομικής ανάκαμψης. Μόνη «παραφωνία» της φετινής ημέρας η ολιγομελής - για ευνόητους λόγους - με όλα τα προβλεπόμενα μέτρα τήρησης των αποστάσεων αλλά ξεχωριστή συγκέντρωση του ΠΑΜΕ στο Σύνταγμα, που φυσικά απαξιώθηκε από τα ελληνικά ΜΜΕ, όχι όμως και από τα ξένα. Μην αναρωτιέστε το γιατί, οι πλούσιοι και ισχυροί φαίνεται πως ποτέ δεν πεθαίνουν, ούτε σ' αυτόν τον τόπο ούτε και σε άλλους. Αλί στους φτωχούς, εργαζόμενους σκληρά και αμειβόμενους πενιχρά, που πιστεύουν σε ψεύτικα λόγια και μεγάλα.

Συλλογικά

Λαγκαδογνωμόνιο

Απόψεις...

...και όψεις

Στο κόκκινο

Λαγκαδούσικα.gr

Η Λαγκάδα στον τοίχο

Λόγια του αιγιαλού

Σε άπταιστα κυδιαντούσικα

Η παλιά μας πόλη

Λογο...τεχνήματα

Τα Λαγκαδουσάκια

Ψυχαγωγία

Ανεμομαγειρέματα

Αποστολή ύλης:

- matapostoli@hotmail.gr
- panagrel@yahoo.gr

Τα ενυπόγραφα άρθρα
δεν εκφράζουν απαραίτητα
τις απόψεις της Σ.Ε.

ΓΙΝΕ ΚΙ ΕΣΥ ΜΕΛΟΣ

του Π.Σ. Λαγκάδας
«Η Κυδιάντα»

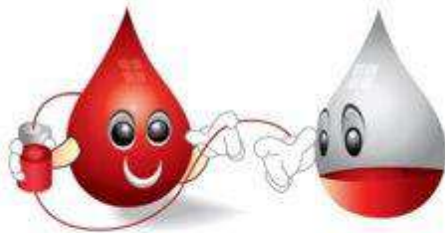
Η εγγραφή κοστίζει 5 €

Συλλογικά

- Με νέα μορφή η πρώτη σελίδα της ΑΝΕΜΗΣ. Από τα περιεχόμενα στα δεξιά μπορεί ο επισκέπτης να μεταβαίνει σε όποια στήλη θέλει με ένα απλό πάτημα. Επιπλέον, από κάθε σελίδα μπορεί να επιστρέφει στην πρώτη κάνοντας κλικ στο σπιτάκι πάνω αριστερά. (Οι επισημάνσεις για τους αρχάριους, οι προχωρημένοι είμαστε σίγουροι ότι το κατάλαβαν.)
- Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Λαγκάδας κάνει επάνοδο, μετά την καραντίνα, με μια από τις πιο σημαντικές δράσεις του, την αιμοδοσία. Ευχή μας να σας δούμε όλους, μιας και το τελευταίο δίμηνο καταλάβαμε ότι πάνω από όλα είναι η υγεία και πασχίσαμε γι' αυτό με μεγάλο κόστος. Σας περιμένουμε την Κυριακή 31 του Μάη στο κοινοτικό κατάστημα Λαγκάδας.

ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ ΖΩΗΣ

Τράπεζα Αίματος Π.Σ.Λ. «Η Κυδιάντα»

+

Τμήμα Αιμοδοσίας Νοσοκομείου Χίου

=

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Κοινοτικό Κατάστημα Λαγκάδας

Κυριακή 31 Μαΐου 2020

ώρα 9.00 – 13.00

Η ιδέα είναι απλή. Βασίζεται στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για την αντιμετώπιση των τρεχόντων κοινωνικοαπωθητικών δεδομένων. Είναι αδύνατον να παραμείνουμε άπραγοι μέχρι την πλήρη εξολόθρευση του αόρατου εχθρού μας. Στην εποχή του 5G δεν νοείται χρήση επικοινωνιών εποχής Κυδιάντας ούτε στην εποχή των άπειρων μεγαπίξεles και 8K οθονών να χρησιμοποιούμε οθόνες εποχής YENEΔ. Είναι εντελώς αδύνατο να παρακολουθήσεις σε αυτή την ξεπερασμένη ανάλυση και να απολαύσεις πλήρως τους νέους αστέρες των 6 μ.μ., που απαντούν ολόσωστα σε καίριες ερωτήσεις και λύνουν κάθε πρόβλημα θρησκευτικής κοινωνικής, ψυχολογικής και οικονομικής υφής. Χάρη σ' αυτούς και κείνους που είναι από πίσω τους, δεν χρειάστηκε να λερωθούν πάνω από 900 κρεβάτια ΜΕΘ που ενδέχεται να χρειαστούν, ώ μή γένοιτο, μετά τις παράνομες εργατοϋπαλληλικές πρωτομαγιάτικες εκδηλώσεις προς τιμήν των ηρώων της τάξης μας, του χτες και του σήμερα. Επειδή δε θέλει και πολύ να παρασυρθώ, ας έρθουμε στο θέμα μας:

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΗΛΕΣΥΛΛΟΓΟΣ. Μάλιστα! Αφού τροποποιηθεί το Καταστατικό μας εκλέγουμε με televoting νέο Δ.Σ., φυσικά με την απαραίτητη ποσόστωση υπέρ του ανδρικού φύλου - ρε τι κάνει η κλεισούρα! Το νέο Δ.Σ. δημιουργεί τα εργαστήρια, αφού προηγουμένως λάβει ενημερωτικά mail προτιμήσεων και διαθεσιμότητας τόσο από μαθητές όσο και δασκάλους. Προτεραιότητα φυσικά θα δοθεί στο τμήμα γυμναστικής προς αποφυγήν ιστορικών λαθών του παρελθόντος και νέων ΠΟΛωτικών καταστάσεων. Η τηλε-εκγύμναση θα γίνεται στο σπίτι σε στυλ Πετροπουπουλάκη, με συνοδεία των απαραίτητων οργάνων (π.χ. μεγάλο τόπι, ισομέγεθες λαγκαδούσικης θηλυπεριφερείας).

Το τμήμα ωδικής θα παραδοθεί αυτοδίκαια - με πράξη νομοθετικού περιεχομένου - στον ίδιο ΜΑΕΣΤΡΟ με στόχο να ανακαλύψει επιτέλους το Λουτσιάνο και τη Μαρία που κρύπτονται επιδέξια στο τμήμα. Το πάγιο αίτημα των χορωδών για διεθνή καριέρα αναβάλλεται μέχρι να επιτραπεί από την επιστήμη και την πολιτική προστασία!

Δημιουργείται εκ νέου τμήμα κεραμικής με πρώτες ύλες από Τσούμπους. Τα δημιουργήματα των μαθητών θα τοποθετούνται από τους ιδίους στα σκαλοπάτια των οικιών τους, έτσι ώστε να δημιουργείται πιο ευχάριστη διαδρομή στους Β6 διερχομένους.

Με την ίδια λογική θα λειτουργούν όλα τα τμήματα του συλλόγου, με εξαίρεση ίσως τον σίγουρα εκλεγμένο δάσκαλο χορού, του οποίου τα πληθωρικά προσόντα δημιουργούν σκέψεις για αξιοποίησή του στην Πολιτική Τηλεπροστασία Συλλόγου σε συνεργασία με τις δύο φωτογενείς κυρίες του απερχομένου Δ.Σ. (να με σταυρώσετε δεν πρόκειται να σας πω ποιες είναι).

ΛΑΓΚΑΔΟΓΝΩΜΟΝΙΟ

Όσον αφορά στο οικονομικό ζήτημα, πέρα από την επιβαλλόμενη αναπροσαρμογή του προϋπολογισμού (αναγκαία αγορά ποικιλοειδών εγκεκριμένων μασκών (TUV), πυρετόμετρων για το δοξαπατρί, αντισηπτικών και τεστς, προτείνεται η σύνταξη αιτημάτων προς το Ανάπτυξης για την επιδότηση των 800^{ωv} ή των 600^{ωv} ή έστω των 400^{ωv} ευρώ ανά ταμιακώς εντάξει μέλος και οπωσδήποτε η μη έγκριση επενδυτικών αδειών (κυρίως) πράσινων σε ακτίνα 6 χιλιομέτρων από την έδρα του Συλλόγου!!! Υποσχόμαστε δε, πως ότι περισσέψει από την επιδότηση αυτή θα επιστραφεί εντόκως στο εν λόγω υπουργείο.

Αγαπητοί Λαγκαδαείς αντιφρονούντες και τρομοκρατημένοι μικροαστοί, εραστές της ευρωατλαντικής ευημερίας, με μηδαμινές ελπίδες από μέρους μου για ορατή πρόοδο στον εξελισσόμενο μεταξύ μας διάλογο, τώρα που έρχεται το ΜΕΤΑ, έχω να πω τα εξής:

Υποκείμενο νόσημα της δημοκρατίας σε όλες τις παραλλαγές της, είναι η έλλειψή της. Η νέα κανονικότητα θα θελήσει να μας κάνει εξετάσεις: DNA, ούρα, αίμα. Η παλιά μάς κοίταζε το δέρμα, τα δόντια, τα μούσकुλα!

Αγαπημένοι Λαγκαδογνώστες, πιστέψτε το: Η ευκολοχώνευτη λογικοφανής και αιτιολογημένη αφορμή είναι το τελευταίο δημιούργημά τους. Η τεχνητή νοημοσύνη είναι το μέσο τους. Δικό μας πλεονέκτημα η ταξική μας ενότητα και αλληλεγγύη, σαν συμπέρασμα μιας ΚΟΙΝΗΣ και ταυτόχρονα εντελώς απλής ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ.

Δευτερομαγιά 2020

Δημήτρης Παππάς

**ΒΑΠΕ παντού
εύκολα
&
γρήγορα**

ΕΞΑΦΑΝΙΣΤΗΚΑΝ ΜΕ ΤΟ... ΝΟΜΟ

- Οι ζώνες Natura 2000
- Οι Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
- Υγρότοποι, ρέματα, δασικές εκτάσεις, καταφύγια άγριας ζωής
- Το εθνικό δίκτυο διανομής ενέργειας
- Τα ιστορικά κέντρα
- Οι υποχρεωτικές γνωμοδοτήσεις στην αδειοδότηση έργων
- Η δημόσια διαβούλευση

Ακόμα μια προσφορά των ημερών της καραντίνας

Το μακρύ χέρι του κράτους

του Ε. Σ. Αργυρούδη

Γηράσκω αεί διδασκόμενος. Έπρεπε να έρθουν κατά δω τα ΜΑΤ για να πάρουμε χαμπάρι τι εστί κράτος και τι παρακράτος. Είδαμε πειθαρχημένες διμοιρίες να αποβιβάζονται στα νησιά μας, να βρίσκονται απέναντί μας και να μας διαλύουν με τα χημικά, ενώ κατά την αποχώρησή τους είδαμε άναρχες ομάδες χούλιγκανς χωρίς τις μάσκες και τις στολές τους να σπάνε ό,τι βρίσκουν μπροστά τους, να χυδαιολογούν και να κάνουν άσεμνες χειρονομίες. Να κάνουν δηλαδή αυτά που οι εκάστοτε κυβερνώντες και τα δήθεν αμερόληπτα ΜΜΕ μας σερβίριζαν τόσα χρόνια ότι - και καλά - τα κάνουν μόνο οι λεγόμενοι κουκουλοφόροι μπαχαλάκηδες, οι γνωστοί-άγνωστοι ή όπως αλλιώς τους λένε.

Ήταν η άλλη όψη του ίδιου νομίσματος:

Το κράτος στα νησιά του βορειοανατολικού Αιγαίου ξεγυμνώθηκε, προσπάθησε με κάθε τρόπο πρωτίστως να καλύψει την αδυναμία και τον φόβο του απέναντι σε έναν παλλαϊκό ξεσηκωμό και δευτερευόντως την ενοχή του, φορτώνοντας επαίσχυντα την ευθύνη αποκλειστικά στους ακρίτες, αυτούς που τους έχουν θυσιάσει από την αρχή του μεταναστευτικού ζητήματος, μετατρέποντας τον τόπο τους σε απέραντα στρατόπεδα συγκέντρωσης εξαθλιωμένων ψυχών.

Για την επιβολή των σκοπών του κράτους, οι διαχειριστές του χρησιμοποίησαν τους συνήθεις μηχανισμούς του, την προπαγάνδα και την καταστολή. Τη χειραγώγηση της κοινής γνώμης από τα μέσα ενημέρωσης με εγκάθετους σοφιστές, που ήταν πάντα το βασικό εργαλείο τους, καθώς και την αδιαλλαξία και τον αυταρχισμό, απότοκα συνήθως της ευρύτατης πλειοψηφίας τους στο εκλογικό σώμα.

Όπου δεν πίπτει λόγος, πίπτει ράβδος, τούτέστιν καταστολή. Ήταν βέβαιοι ότι εικόνες των αποβιβασθέντων κρανοφόρων θα προκαλούσαν σοκ και δέος στους φιλήσυχους νησιώτες. Ο κατασταλτικός μηχανισμός σε πλήρη ανάπτυξη, το μακρύ του χέρι του Κράτους θα έδινε ένα σκληρό μάθημα σε όσους του αντιστέκονται, η επίδειξη της δύναμης του θα γινόταν ένα καλό μάθημα και για τους υπόλοιπους Έλληνες.

Καλή η στρατηγική τους, στα επιχειρησιακά σχέδια ο παράγοντας ρίσκο ήταν αμελητέος, αυτό φαίνεται πως συνηγορούσε η εμπειρία των εκπαιδευμένων οργάνων της τάξης απέναντι στους άμαθους επαρχιώτες. Τα αποτελέσματα τα ξέρουμε όλοι, σε δυο μόλις εικοσιτετράωρα το Κράτος ηττήθηκε κατά κράτος, παρόλο που τα ΜΜΕ έδειχναν επιλεγμένα στιγμιότυπα, παρόλο που υπήρχε εντολή φίμωσης της κρατικής τηλεόρασης, παρόλο που ορισμένοι δημοσιογράφοι συνεπικουρούμενοι από μέλη της κυβέρνησης προσπάθησαν να αποπροσανατολίσουν την κοινή

γνώμη με αντιπερισπασμούς (κατά τ' άλλα ασκούν λειτούργημα) μειώνοντας αιρετούς τη στιγμή που προσπαθούσαν να προστατεύσουν τους πολίτες από την οργή των ΜΑΤ.

Οι παρενέργειες της ήττας είναι εκείνες που πρέπει να προβληματίσουν τον κάθε ελεύθερα σκεπτόμενο πολίτη. Αν δεν υπήρχαν οι αδιάφευστες εικόνες με τους τραμπουκισμούς, τις καταστροφές αυτοκινήτων, με τις χυδαιολογίες, με τις άσεμνες χειρονομίες, θα υπήρχε η παραπληροφόρηση, η λασπολογία εις βάρος μας, θα μας έλεγαν ακραίους. Η ηρωοποίηση από τα ΜΜΕ αυτών που μας έδερναν και μας έβριζαν ήρθε μόλις μια εβδομάδα μετά στον Έβρο.

Και κάπου εδώ αναρωτιέμαι ποιοι είναι πίσω από το Κράτος και ποιοι πίσω από το παρακράτος.

Από τις 27 του Φλεβάρη που έφυγαν μέχρι σήμερα λες και έχουν περάσει αιώνες. Οι τρομο-λάγνοι σε καθημερινή βάση μας πιπιλίζουν το μυαλό με την πανδημία, είναι όντως σοβαρό πρόβλημα - ίσως το σοβαρότερο - αλλά έχουμε και άλλα πράγματα να σκεφτούμε. Η **κολυμπήθρα του Σιλωάμ**, γιατί αυτό προετοιμάζουν, δεν πρέπει να υπάρξει ούτε για την υγεία ούτε για την παιδεία ούτε για τα εργασιακά ούτε για το προσφυγικό. Τόσο μάλλον για τους πλασματικούς ήρωες του συστήματος και των ΜΜΕ - και δεν εννοώ τους επιστήμονες, οι οποίοι ούτως η άλλως είναι αυτόφωτοι. Ήδη έχουν ξεκινήσει την τέχνη της δημο-φιλίας, της προβολής μέσω των δημοσκοπήσεων.

Ήρωες είναι τα θύματα ενός εχθρού που δεν πρόλαβαν να τον πολεμήσουν γιατί ήταν άοπλοι, ήρωες είναι αυτοί που με γυμνά χέρια πήγαν να τους βοηθήσουν διακινδυνεύοντας να γίνουν και εκείνοι θύματα, για κάποιους ήταν απλώς αναλώσιμοι και για άλλους μια **κουκίδα της στατιστικής καμπύλης**.

Δευτέρα 23 Μάρτη 2020, ημέρα εφαρμογής μέτρων κυκλοφοριακής απαγόρευσης. Η εντολή που είχαν τα μπλόκα των αστυνομικών σαν πρώτη ημέρα του μέτρου ήταν να γίνονται **μόνο συστάσεις**. Παρόλα αυτά, **τα πρώτα πρόστιμα πανελλαδικά που έπεσαν ήταν στη Λέσβο και Χίο**. Τυχαίο; Δε νομίζω. Το κράτος ποτέ δεν ξεχνά.

Το **κράτος** είναι οργανωμένη πολιτική οντότητα που κατέχει το μονοπώλιο της χρήσης νόμιμης εξουσίας σε μια καθορισμένη γεωγραφική περιοχή. Αυτά μπορεί να αντιστοιχούν σε εθνικά κράτη, υποεθνικά κράτη, ή πολυεθνικά κράτη. Ένα κράτος συνήθως περιλαμβάνει ένα σύνολο οργανισμών, οι οποίοι έχουν τη δικαιοδοσία να φτιάχνουν και να επιβάλλουν τους κανόνες εκείνους, οι οποίοι κυβερνούν τον πληθυσμό μίας κοινωνίας μέσα σε συγκεκριμένα γεωγραφικά όρια. Το κράτος έχει κυβέρνηση, νόμους και αναγνωρισμένη κυριαρχία. Κράτος στα αρχαία Ελληνικά σήμαινε "δύναμη". (Πηγή Βικιπαίδεια)

Το **παρακράτος** (Λατ. Imperium in imperio ή status in statu) ή και **Κράτος εν κράτει** είναι σύνολο παράνομων κρυφών μηχανισμών που στέκουν δίπλα στην πολιτική εξουσία ή μέρος αυτής, και πράττουν ακολουθώντας εντολές της ή και ανεξάρτητα, ώστε να χειραγωγείται η πολιτική ζωή ενός τόπου. Τέτοιες ομάδες συνήθως αναπτύσσονται και δρουν στην αστυνομία, τον στρατό και τις μυστικές υπηρεσίες. Γενικότερα, παρακράτος είναι σύνολα ανθρώπων ή μηχανισμών που ασκούν παράνομα εξουσία. (Πηγή Βικιπαίδεια)

Ιογενείς μεταποιήσεις

της Σεβαστής Στρογγυλού

Σε γνωρίζω από την κόψη
στων στεμμάτων τη ροή
σε γνωρίζω από την όψη
στων ανθρώπων την αχλή*

Απ' τα κόκκαλα βγαλμένος
των φτωχών το σαματά
και σαν πρώτα απηυδισμένος
χαίρε, ώ χαίρε βασιλιά

αχλή= θολούρα, σύγχυση

Ιός επέστη εφ ημών
ανθρώποις θάνατον λογίσας
και τοις δυσπιστήσασι
ζωήν εγκλωβισάμενος

Για ιδές ιό που διάλεξε
ο καιρός να μας σερφάρει
τώρα που η θάλασσα καλεί
και βγάζει η νηs χορτάρι

Καλύτερα μιας ώρας
ιοστέφανη ζωή
παρά σαράντα χρόνια
στου σερφ τη φυλακή

* όπου σερφ, γίνεται αναφορά
στη διαδικτυακή πλοήγηση

«Του Τσιόδρα»

Sevita's

Ιός βαρύς ευθύνεται
πολλά κουφάρια πέφτουν
Μήνα* σε μάχη ρίχνονται
μήνα σ' ανεμοτρόπι
Ουδέ σε μάχη ρίχνονται
ουδέ σ' ανεμοτρόπι
ο Τσιόδρας κάνει πόλεμο
με γιατρούς και με νοσήλ(ει)ια
Αστοχασιά τον πλάκωσε
στου Φλοίσβου το επήλιο
-Σωτήρη ρίξε φάρμακα
δεν είναι εδώ καρπούλι
εδώ είσαι σκλάβος πασα(β)ιού*
σκλάβος των ταχυτήτων
-Το καρπούλι κι αν εσίγησε
Κι αν στέρεψε η κούτρα
ο Τσιόδρας αφέντες μόρτ(η)ιδες*
δεν έκανε, δεν κάνει
Δαυλί στο χέριν άρπαξε
Γέρους και νιούς μας κράζει
-Σκλάβοι ιών μη ζήσομεν
Ρωμιοί μαζί μου ελάτε

Μήνα: μήπως

Πασα(β)ιός: Η τάση του ανθρώπου να κοιτάζει μόνο
τη ζωούλα και τον εαυτό του

Μόρτ(η)δες: Αμφίσημη έννοια, εδώ άνθρωποι που
φλερτάρουν με το θάνατο από ιό.

Ο κανιβαλισμός του καναπέ

Ήτανε στραβό το κλήμα... Η κλεισούρα των ημερών φέρνει πολλές αλήθειες που δείχνουν ότι κάτι δεν πάει καλά στην σύγχρονη κοινωνία που έχουμε φτιάξει. Το «εγώ και κανένας άλλος», το «μακριά απ' την πόρτα μου κι όπου αλλού να 'ναι», το «καλά να πάθει, να ψοφήσει, εγώ τι φταίω;», το «να πεθάνει για να σωθούν οι υπόλοιποι» είναι κάποια από τα πικρόχολα σχόλια που κυκλοφορούν – από μια μειοψηφία ελπίζω – μέσα από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Στην αρχή μειδιάσαμε σκεπτόμενοι ότι μάλλον θα πρόκειται για κακόγουστα αστεία, όταν όμως αυτός ο κοινωνικός κανιβαλισμός συνεχίζεται ακόμη και σήμερα δεν τον λες σύγχρονο πολιτισμό, μάλλον στον Ύστερο Μεσαίωνα ταιριάζει. Τότε η πανδημία, που ονομαζόταν *Μαύρος Θάνατος(πανώλη)* με θύματα 35 εκατομμύρια στην ήπειρό μας, έφερε διωγμούς κατά των Εβραίων γιατί θεωρήθηκε ότι αυτοί φταίνε. Κάτι ανάλογο συνέβη και σήμερα. Υπήρξε κι εδώ μια ανάλογη απόπειρα από ένα συγκεκριμένο μέσο να στοχοποιήσει τους μετανάστες αλλά απομονώθηκε ευτυχώς.

Το οξύμωρο είναι ότι αν ένας συμπολίτης μας έχει την ατυχία να νοσήσει, δεν φτάνει που είναι το θύμα, δεν φτάνει που έχει το φόβο του άγνωστου και των επιπλοκών που μπορεί να υπάρξουν στην υγεία του, ακούει και τα εξ αμάξης από τον κοινωνικό περίγυρο, γιατί δήθεν δεν ήταν προσεχτικός και κόλλησε τους άλλους, γιατί έβηξε, γιατί βγήκε από το σπίτι να ψωνίσει και ό,τι άλλη κακία μπορεί να φανταστεί ο καθένας. Πολύ θα ήθελα να ρωτήσω αυτούς που τα γράφουν και περισσότερο αυτούς που συμφωνούν μαζί τους, αν τους τελευταίους μήνες δεν έχουν φταρνιστεί, δεν έχουν βήξει, δεν έχουν αισθανθεί κακοκεφιά. Το πιο θλιβερό βέβαια της ιστορίας είναι ο στιγματισμός του θύματος, της οικογένειάς του και όσων είναι κοντά του. Ακόμα κι αν δεν πεθάνει ο άνθρωπος, θα κάνουμε τα πάντα για να τον εξοντώσουμε, θα προσπαθήσουμε να τον αποβάλουμε κοινωνικά, θα τον κάνουμε να καταλήξει σε ψυχίατρο και όταν στο τέλος το πετύχουμε, χωρίς καμιά ενοχή θα του συμπαρασταθούμε στην τρέλα του.

Αυτό κάναμε ανέκαθεν με τους γύρω μας, κυρίως στις μικρές κοινωνίες. Οι περίφημοι καφέδες στην πλειονότητά τους ήταν η μάζωξη σε σπίτια για τις γυναίκες και στους καφενέδες για τους άνδρες, για να σχολιασθεί με ποιον ή ποια κοιμάται ο γείτονας κι η γειτόνισσα, ποιος είναι άρρωστος, ποιος είναι για να πεθάνει και άλλα τέτοια μακάβρια, το κλασικό κακόβουλο κουσέλι του παλιού καιρού. Για τον κοινωνικό σχολιασμό της εποχής μας και για να μην ξεφεύγει η μεγάλη μάζα που είναι σχετικά απομονωμένη στις μεγαλουπόλεις, υπάρχουν οι ανάλογες εκπομπές στην τηλεόραση και τα αντίστοιχα περιοδικά που έχουν αναλάβει την καθημερινή «διαφώτιση».

Οι προφυλάξεις (αντικοινωνικότητα) που παίρνουμε για την αντιμετώπιση της πανδημίας με δεδομένο το σύστημα υγείας είναι αναγκαίες. Όμως το θλιβερό είναι ότι αντιμετωπίζουμε τον απέναντί μας σαν πιθανό φορέα και είμαστε επιφυλακτικοί απέναντί του, γεγονός που θα επιβαρύνει περισσότερο το ήδη αρρωστημένο κλίμα στην μετά πανδημίας εποχή.

Τώρα γιατί πειράζει τους κυβερνώντες να μην κτυπά η καμπάνα Μεγαλοβδόμαδα ή να μην ακούμε στα χωριά και στις γειτονιές των πόλεων τη θεία λειτουργία από τα μεγάφωνα, να αλλάξουμε λίγο διάθεση, ακόμη δεν το έχω καταλάβει. Εκείνοι δεν λένε ότι βασίζονται στην ατομική υπευθυνότητα των πολιτών; Η πλειοψηφία αποδείχτηκε υπεύθυνη. Γιατί πρέπει να τιμωρηθεί; Μήπως βολεύει καλύτερα να κάθεται στον καναπέ;

Το ότι υπάρχει οργή του κόσμου είναι γεγονός. Κάποιοι θέλουν να την στρέψουν σε λάθος κατεύθυνση, εναντίον του διπλανού μας, του αδύναμου, εκείνου που εκ των πραγμάτων δεν μπορεί να μας κάνει κακό, αντιθέτως μας δίνει την ψευδαίσθηση ότι είμαστε κι εμείς από την μεριά των δυνατών - τρομάρα μας. Αν σηκωθούμε από τον καναπέ, αν αυτή η οργή βγει στο δρόμο για να διεκδικήσουμε μια καλύτερη και ποιοτική ζωή για εμάς και τα παιδιά μας, ίσως και να πάρουμε κουράγιο από τον γείτονα και τη γειτόνισσα, γιατί θα είναι και αυτοί δίπλα μας, μαζί μας εκεί.

Μην βιαστείτε να με χαρακτηρίσετε όψιμο επαναστάτη, δεν ήμουν ποτέ, αλλά εδώ που φτάσαμε δεν έχουμε να χάσουμε τίποτα, μάλλον πάτο έχουμε πιάσει, μάλλον τα έχουμε χάσει όλα, από τη στιγμή που το σύστημα στα δύσκολα επιλέγει ποιος θα ζήσει και ποιος θα φάει χώμα, μας ξεχωρίζει σε γερούς, αδύναμους, χοντρούς, με υποκείμενο νόσημα ή χωρίς. Τι άλλο μπορεί να μας επιφυλάξει, αν και έχω την έντονη αίσθηση ότι την προγραμματιζόμενη επανεκκίνηση της οικονομίας εμείς θα την πληρώσουμε και κάπου κοντά μας κάτι θα σκάσει και θα τρέχουμε.

Αν μας βρουν λοιπόν πάλι μπροστά τους, έχουμε ελπίδες κάτι να καταφέρουμε. Άλλωστε το παράδειγμα του Φλεβάρη σε Χίο και Λέσβο είναι νωπό. Έκτοτε κάποιοι κάνουν τα πάντα για να μας στρέψουν πάλι στον κανιβαλισμό του καναπέ.

Ε. Σ. Αργυρούδης

Περί συντροφιάς...

της Σεβαστής Στρογγυλού

Η επικαιρότητα του θέματος, λόγω των φωτογραφικών αναμνήσεων και καταγραφών με κάνει να σταθώ στις παραμέτρους εκείνες του παρελθόντος, όπου η παρέα αποτελούσε όχι μόνο παράγοντα κοινωνικοποίησης, αλλά έναν μοχλό ανάπτυξης ικανοτήτων και δεξιοτήτων που διαφορετικά δεν θα έβγαιναν στην επιφάνεια. Η συντροφιά ακόμα αποτελούσε, εκείνα τα δυσχερή χρόνια, έναν παράγοντα οικονομικής προόδου γιατί μέσα από τις διαπροσωπικές σχέσεις των μελών αναπτύσσονταν εταιρικές διαθέσεις μίας προϊούσας επιχειρηματικότητας.

Η σύζευξη των δυνάμεων, σε εποχές κρίσης, είναι το ζητούμενο στην εποχή της μοναχικότητας. Κοιτάζοντας τις φωτογραφίες, όπου η μάνα μου είχε στείλει στο ναυτικό πατέρα μου, που απεικονίζουν τα μέλη μιας κατ' ουσίαν γυναικείας κοινότητας, με συμβολή και κάποιων μελών γεροντικής ηλικίας, διακρίνω τη σημειολογία της συναισθηματικής κάλυψης στον καιρό της απουσίας του άνδρα, που αποτελούσε το κατεξοχήν άτομο που με την εργασία του θα κάλυπτε τις οικονομικές ανάγκες της οικογένειας. Έχει όμως μια πολύ πιο ευρεία σημασία η συνειδητοποίηση μιας ταυτότητας που ξεπερνά τα στερεότυπα και την καθιστά ένα σημείο αναφοράς με το δικό του ηθικό κώδικα και αξίες που είναι λίγο δύσκολο να κατανοηθούν στην ευμετάβολη εποχή μας.

Η προσωπική μου εμπειρία, της γειτονιάς εκείνων των χρόνων, αναδεικνύει, ίσως και μυθοποιεί, εκείνα τα στοιχεία της ενσυναίσθησης, της συναισθηματικής ταύτισης δηλαδή με τις ανάγκες του άλλου, που σε κάποια άλλη περίπτωση θα μπορούσε να είναι και ανάγκες δικές σου. Όταν επί παραδείγματι, η άμια Μαρουλιώ, με τις εμπειρικές της ιατρικές ικανότητες γιατροπόρευε τις ασθένειες, επιτελούσε πέρα από τον καθαυτό ιατρικό ρόλο και το ρόλο της «συντρέχτρας», μιας ιδιαίτερα συμπαθούς μορφής που με τα λόγια παραμυθίας μπορούσε να παρηγορήσει ή και να ενισχύσει τις συναισθηματικές αντοχές του προσώπου που βαλλόταν από το πρόβλημα. Έτσι, χωρίς η ίδια να έχει αποκτήσει δικά της παιδιά, είχε αναλάβει έναν παραμητρικό ρόλο, υποκαθιστώντας σε πολλές περιπτώσεις και την πολυάσχολη γιαγιά. Μοναδικό αντίτιμο για αυτή της την υπηρεσία θα μπορούσε να είναι ένα πιάτο φοινίκια ή ένα ρόδι, άντε το πολύ και μία δική μας στήριξη κατά τη διάρκεια του βαδίσματος, μιας κι έπασχε από γιγαντισμό και δυσκολευόταν στην κίνηση.

Μία άλλη μορφή εξ' ίσου σημαντική ήταν η θεία η Χαρίκλη. Αν και άκληρη η ίδια, είχε κληροδοτήσει σε μας - παιδιά τότε - έναν τεράστιο πλούτο πληροφοριών, μυθικών και πραγματικών που μετεωρίζονται στα κανάλια της μνήμης κι αποκτούν μία τεράστια δύναμη στο σήμερα. Με την πολιτική κατατομή της, το φιλεδάκι που κάλυπτε τα μακριά μαλλιά της, δεμένα πάντοτε σε κότσο, ήταν η καλή μας νεράιδα που με το μαγικό ραβδάκι θα έδιωχνε τις γελούδες (τις κακές νεράιδες) και θα μεταλλασσόταν στα μάτια της δικής μας φαντασίας σε Μαρία Αντουανέτα (είχαν όψιμα φθάσει τότε τα νεοκλασικά) ή σε Ωραία του Πέραν κατά το δοκούν. Η αυλή της, με τα κλήματα και τα γιασεμιά ήτανε πάντα γεμάτη από παιδικά χαμόγελα και δίψα για να γίνουμε ακροατές ακόμα μιας ιστορίας. Αποτελούσε έναν ιδιότυπο τύπο ολόημερου σχολείου με δημιουργικές επεκτάσεις, καθώς εύκολα αλλάζαμε ρόλους και ήμασταν εμείς οι αφηγητές. Παράλληλα, ο άνδρας της, ο μπάρμπα Δημητρός, είχε να δώσει σε συνέχειες τις εμπειρίες του από Μέση Ανατολή, δημιουργώντας πάντα μία προσδοκία για μία άλλη πνευματική αφύπνιση. Θέλοντας πολλές φορές να διασκεδάσουμε τους φόβους της για το υπερφυσικό σπάγαμε τη λάμπα της Δ.Ε.Η. Το φως όμως της θείας Χαρίκλης και η ακτινοβολία της διαπέρασε γενεές ολόκληρες κι αποτέλεσε ένα σημείο αναφοράς για πολλούς στο χωριό. Η ίδια, χωρίς να είχε αποκτήσει δικά της παιδιά, είχε κατά κάποιο τρόπο υιοθετήσει τα παιδιά όλου του κόσμου. Πέθανε κατά τη διάρκεια των φοιτητικών μου χρόνων. Πρόλαβα να τη δω στο νοσοκομείο... είχε ξέπλεκα για πρώτη φορά τα μαλλιά της. Της τα χτένισα, με το δέος απέναντι σε μία πεντάμορφη και της υποσχέθηκα πως δεν θα ξεχαστεί. Και δεν ξεχάστηκε, όχι μόνο από μένα αλλά κι από πολλούς που όπως εμένα είχε καταφέρει να μας βλέπει τον καθένα σαν μοναδικούς.

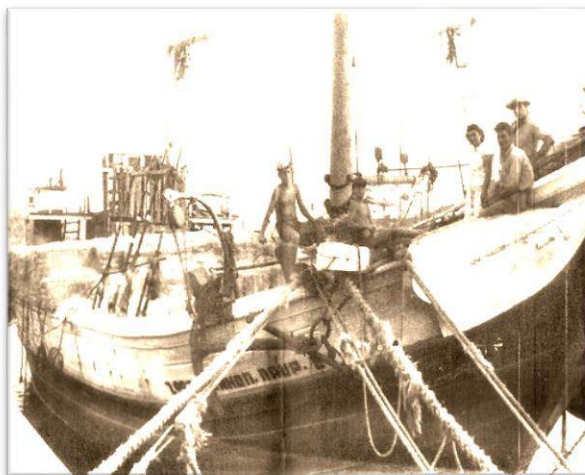

Οι προσλαμβάνουσες από το παρελθόν εστιάζουν και στο ζεύγος της θείας της Σταματίας και του θείου του Λιοντή, καθώς μέσα από τη διαφορετικότητα τους μας έφεραν σε επαφή με τη διαλεκτική λογική και μας εμφύσησαν την πίστη ότι η αρμονία στη σχέση δεν είναι πάντα απόρροια ταυτίσεων αλλά και διαφορών. Καθώς το ναυτικό επάγγελμα μάς στερούσε τον πατέρα, είχαμε αναπτύξει μία εντελώς ωραιοποιημένη εικόνα για τις σχέσεις των ζευγαριών. Η εικόνα του Κώκου, του παπαγάλου τους, που μιμούνταν τις φωνές τους κατά τη διάρκεια των καυγάδων και έμπλεκαν με τις πραγματικές, θα μπορούσε κάλλιστα να αποτελέσει

θέμα φαρσοκωμωδίας, αν δεν ήταν απλά μία ρεαλιστική απεικόνιση δύο πολυαγαπημένων στη μνήμη και την πραγματικότητα μορφών. Η πρακτική αρωγή τους σε μείζονος σημασία ζητήματα που είχαν να κάνουν με τη διαχείριση απωλειών σε ζητήματα θανάτου υπήρξε πολύτιμη. Οι βεγγέρες, τα χειμωνιάτικα βράδια και το γειτονιό έσμιγαν το γέλιο με το δάκρυ και γονιμοποιούσαν σχέσεις ζωής.

Τα ρυάκια της ανάμνησης σμίγουν με τις πραγματικές συνιστώσες μίας συντροφιάς που μεταπίπτει σε συρμαγιά, στη διαχείριση των καϊκιών. Επρόκειτο για τη διαμόρφωση ενός ιδιότυπου εταιρικού κεφαλαίου που συμπεριλάμβανε καπετάνιους και ναύτες. Αυτή η σύζευξη

σε κάποιες άλλες εποχές αύξανε τις προσπάθειες και τα κέρδη. Σε πολλές περιπτώσεις, όπως αυτή του «Ζωρζής», του καϊκιού του παππού μου, το καϊκι αποτελούσε πλωτό σπίτι που στέγαζε ολόκληρες οικογένειες. Η μορφή της θείας Κούλας που διαφέντευε στην κουβέρτα του καϊκιού, των αδελφών της μάνας μου, Διαμαντή, Στέλιου, Γιάννη και Κώστα είναι φωτογραφικά αναπαραστημένες και γενεσιουργά τεκμήρια μίας άλλης δομής

οικογενειακών σχέσεων που παρά τα ελαττώματά τους αποτελούν πυξίδες μίας διαφορετικής ρότας. Οι παλαιότεροι, ίσως και οι νεότεροι θα θυμούνται το ασταμάτητο γέλιο της θείας Κούλας, της Κρανιδιώτισσας, που με τον αυτοσαρκασμό της αμυνόταν απέναντι σε όσους ειρωνεύονταν την επίδοση της στο ναυτικό επάγγελμα και πιθανά την προκατάληψη για την καταγωγή της. (Μπορεί η ανοιχτή κοινωνία να έχει τους εχθρούς της, όπως διαμήνυσε ο Porper, η κλειστή όμως έχει επίσης τους δικούς της δαίμονες). Η διαχειριστική της τάση ερχόταν ίσως σε αντίθεση με το γενναιόδωρο πνεύμα της να βοηθά τους έχοντες ανάγκη, πολλές φορές κρυφά κι από το θείο, της έχουν δώσει όμως μία επίλεκτη θέση στην ιστορία του χωριού. Το σπίτι της - όταν πια αποκτήθηκε - στο τρίστρατο αποτέλεσε κέντρο διερχομένων, όπως άλλοτε υπήρξε το καϊκι, διψασμένων οδοιπόρων, αλλά και αδυνάμων.

Η συντροφία, το γειτονιό, η βεγγέρα, η πεζουλοπαρέα, τα πανηγύρια και τα «μαγειρέματα» ακόμα και οι πλανόδιοιπραματευτάδες, όπως ο Συρρής με το μουλάρι του, η συντροφία στο ραφτάδικο της «Γύλαινας», το κομμωτήριο της Θοδώρας, τα καϊκια, τα εγκαταλελειμμένα και τα μη, οι εποχιακές συντροφίες των κυνηγών, των ελιοσυλλεχτών, των αμανιτοσυλλεχτών (αμανίτης: είδος μανιταριού), των σκουλουμπροθηρευτών (σκούλουμπρας: είδος αγκαθωτού χόρτου), των προσφυροθηρευτών (πρόσφυρας: είδος οστράκου), των λαλαδοσυλλεχτών (λαλάδα: είδος τουλίπας) αποτελούν τεκμήρια για την συλλογική τροφή (υλική και πνευματική) ενός ιδιότυπου καταμερισμού εργασίας με πολλά «συν».

Το Δ.Σ. και τα μέλη του Πολιτιστικού Συλλόγου Λαγκάδας «Η Κυδιάντα» εκφράζουν τα θερμά τους συλλυπητήρια στις οικογένειες των Πέτρου Γιαννόπαπα και Μαίρης Χαβιάρα, που τόσο πρόωρα έφυγαν από τη ζωή βυθίζοντας στο πένθος όλο το χωριό.

Το ζούληγμα

Παρασκευή 21 Απριλίου 1967, μια μέρα πριν το Σάββατο του Λαζάρου, στην Πέμπτη Δημοτικού. Χαρούμενος πολύ. Η τελευταία μέρα του σχολείου πριν τις λαμπριάτικες διακοπές. Ήταν και ο πατέρας ξέμπαρκος, ο καιρός ανοιξιάτικος, θα πηγαίναμε στα χωράφια, αγαπημένη ασχολία του στα ξεμπάρκα. Μου άρεσε να πηγαίνω μαζί του. Όλη μέρα μαζί τον χόρταινα τον πατέρα, μάθαινα... Στον πηγαισμό καβάλα στον ξεφόρτωτο δανεικό γάιδαρο. Σάββατο λοιπόν του Λαζάρου πρωί πρωί φορτώνουμε στο γάιδαρο τα πράγματα για το χωράφι. Σε περίοπτη θέση το καινούργιο αμερικάνικο χειροπρίονο Stanley. Περνά κάποιος και ρωτά τον πατέρα:

- Στέλιο, τα 'μαθες τα νέα;
- Ναι, απάντησε εκείνος, έχομε Χούντα.

Ο πατέρας είχε φέρει εκείνο το μεγάλο γιαπωνέζικο ραδιόφωνο, το Sanyo, και δυο μέρες είχε κολλημένο το αυτί του.

- Τι είναι χούντα, ρώτησα τον πατέρα κατά τη διαδρομή.
- Είναι όταν κυβερνούν μια χώρα οι στρατιωτικοί.
- Κι αυτό δεν είναι καλό;
- Σύντομα θα δεις και άμα μεγαλώσεις θα μάθεις.

Τη Μεγάλη Παρασκευή ο θείος ο Γιαννιός, ο ψάλτης, δεν ήταν στην εκκλησία. Είπανε πως τον κλείσανε φυλακή γιατί ήταν κομμουνιστής. Οι θεομπαίχτες κατά τα άλλα ήταν θρησκευόμενοι. Το «σύντομα θα δεις» του πατέρα ήταν άμεσο. Σα γυρίσαμε στο σχολείο μετά της Αγία-Αναστασίας, ο δάσκαλος, ένθερμος υποστηρικτής της χούντας, άρχισε το κήρυγμα για την εθνοσωτήρια κυβέρνηση. Ρώτησα αφελώς:

- Κύριε, δεν είναι χούντα;
- Ποιος σου το είπε;
- Ο πατέρας μου, κύριε.

Ο δάσκαλος βρήκε τον πατέρα μου στον καφενέ και του 'κανε παρατήρηση. Θα τον θυμούνται οι της ηλικίας μου που μας μάζευε στο σχολείο εκτός μαθημάτων, να μας κάνει διαπαιδαγώγηση για την Απριλιανή δικτατορία. Πήγαινα, με είχε σταμπάρει κιόλας, άκουγα και έκρινα. Άρχισα από τότε να σχηματίζω γνώμη και άποψη.

Έκτη Δημοτικού, τον επόμενο χρόνο θα ερχόταν στη Χίο ο αντιπρόεδρος της χούντας, ο Παττακός, για να πάει στα Καρδάμυλα. Ο δάσκαλος τρελάθηκε από τη χαρά του και μας τρέλανε και μας στις ετοιμασίες υποδοχής. Εμένα ένα παραπάνω.

- Θα έρθει στο χωριό ο κύριος Παττακός, αντιπρόεδρος της εθνοσωτηρίου Κυβερνήσεως. Γι' αυτό πρέπει να προετοιμαστούμε κατάλληλα.

Ήλεγχε λοιπόν τις φουστανέλες των αγοριών και τις φορεσιές (Αμαλίες) των κοριτσιών στις πρόβες που κάναμε στο Σχολείο. Εγώ έτυχε να είμαι σημαιοφόρος. Η στολή του τσολιά που είχα ήταν... από δω και από κει. Το γιλέκο το 'χε ράψει κακήν κακώς η μάνα με τη βοήθεια της Ανδρονίκης του Τσαποκάνη. Το φέσι δανεικό. Η φουστανέλα όμως ήταν γαριασμένη, αφού ήταν πολυκαιρεμένη και πολυφορεμένη. Ως ο μικρότερος γιος, από της μάνας το σόι, έφθασε σε μένα μετά από 16 χρόνια. Μεγάλη αβάντα να είσαι ο

μικρότερος από τα ξαδέρφια. Είχες ρούχα, στολή τσολιά και σχολικά βοηθήματα, μεταφράσεις αρχαίων, γεωμετρίες του Τόγκα, άλγεβρες του Μαντά, φυσικές του Περιστεράκη...

Σαν την είδε ο δάσκαλος τη φουστανέλα κόντεψε να πάθει γούσουρα.

- Τι είναι αυτά, έτσι θα παρουσιαστείς στον αντιπρόεδρο;

Την πηγαίνω στης μάνας, με κρύα καρδιά εκείνη την ξαναπλένει κάμποσες φορές, την βάζει και στην αλυσίδα (στην αχιλιά, στη στάχτη δηλαδή), τη χλωρινιάζει, αλλά πού να φύγει από το χασέ των χρόνων η κιτρινίλα. Την ξαναπηγαίνω στο σχολείο για επιθεώρηση.

- Δεν ντρέπεσαι; Τέτοιες φουστανέλες φοράνε οι σημαιοφόροι; Θα δώσω σε άλλον τη σημαία.

Αυτό το τελευταίο με τσάκισε. Να πάρει, εγώ για τούτη τη σημαία κόπιασα. Ξαναπάω στη μάνα, λέω τα καθέκαστα, πιάνω και τα μπουτσοκλάματα.

- Να πάρει ο διάλογος και αυτόνε και σένα και τη σημαία. Εγώ φουστανέλα καινούργια δε σ' αγοράζω και ας γουριέσαι όσο θες. Το Σεπτέμβρη θα πας Γυμνάσιο και δεν θα τη χρειάζεσαι.

Δεν ξανάπα τίποτα. Δεν του βάστηξε όμως του δασκάλου και την επίμαχη μέρα μου 'δωσε τη σημαία. Παραταχθήκαμε εκεί στη στροφή του Στεφανούριου. Μου 'βαλε όμως τόσο κολλητά τους άλλους δίπλα μου που δεν περνούσε τρίχα ανάμεσα μας, μου κόπηκε η ανάσα. Μόνο το κεφάλι μου ήταν ελεύθερο. Σα σαρδέλες στοιβαγμένοι. Για να μη φαίνονται οι κιτρινίλες της γαριασμένης φουστανέλας μου και λάχει και της δει η αυτού μεγαλειότης. Ο Παττακός πέρασε με το αυτοκίνητο και μας χαιρέτισε. Ακόμα αισθάνομαι το ζούληγμα στα πλευρά μου. Η χούντα κράτησε σε όλη την εφηβεία μου. Έπεσε όταν τέλειωσα την έκτη Γυμνασίου. Για αυτό λέω καμιά φορά πως είμαι η γενιά της Χούντας.

Μανώλης Κάλλας

- Για την ιστορία, έμαθα πρόσφατα ότι το θείο τον Γιαννιό τον πιάσανε τη Μεγάλη Πέμπτη οι χωροφύλακες μετά το «Σήμερα κρεμάται επί ξύλου...», αφού του έγνεψε ο δάσκαλος να κατέβει από το αναλόγιο.

Σε άπταιστα κυδιαντούσικα

Τα 'κουσες, μωρσή Αγγελικώ, πως και στην εκκλησιά που θα πάμενε την Κυριακή πρέπει να φορούμενε μάσκα στη μούρη και πως δεν επιτρέπεται να φιλούμενε τις εικόνες, ακούς πράματα; Κι ο γιος μου δέκα δέκα μου το 'λεγενε απέ το τελέφωνο, μάννα, μου είπε, ήμπα και πας και κοινωνήσεις αλίμονο σου, μα αφού με την κοινωνιά ευτό το πράμα δεν κολλά, του 'πα, έτσι λένε οι παπάδες και τσάμπα ενήστεψα; Ενεύριασε πολύ και μου 'μπηξε τη φωνή, με τα καμώματα σου θα μας κάνεις να μην έρτομε το καλοκαίρι, ούτε τα παιδιά θα σου στείλομε, έτσι μου 'πε και κακοξημερώθηκα. Ήρτενε η Βασιλικώ και μου πήρε τη πίεση, δεκαπέντε η μεγάλη, δεκάμιση η μικρή, ήπια ένα επιγλώσσιο χαπάκι που μου 'χενε δώκει πριν πέντε χρόνια ο πνευματολόγος. Να με σκάσει θε ο διάβολος, αλλά δε φται ευτός, η προκομμένη τονε βάζει να μου τα λε, το ξέρω πως είναι γιατρέσσα και νογά, αλλά από την κοινωνιά κανείς δεν εκόλλησε. Είπανε κιόλας να μην καθούμαστενε η μια δίπλα στην άλλη, στασίδι παρά στασίδι, να μη μπορούμενε να πούμενε ούτε μια κουβέντα. Το ξέρω πως πρέπει να 'χομε το νου μας, ακούω τον Αφτιά που τα λε κι ευτός ο γιός μου μ' έχει λολάνει, δις την ώρα με παίρνει, να σαπουνίζω λε τα πράμματα άμα ψουνίζω, ίντα να κάμω, άπλωσα κι εγώ καταής στην αυλή τις πατάτες, τα κρομμύδια, τα παντζάρια και τα μήλα, τα κατάβρεξα με το λάστιχο και τα 'φηκα όζω να στεγνώσουνε. Επέρασενε ο αφορισμένος ο Νικολής κι εγέλαγε, ε άμια Μαριγώ, μου είπε, πρέπει να σαπουνίσεις κι ένα ένα το μακαρόνι, είδες οι Ιταλοί ίντα επάθανε που δεν τα πλένανε. Λες, βρε Αγγελικώ, να κολλήσω την κορώνα απ' εδευτό; Από την πόρτα μου δυο μήνες δεν εβγήκα, το πρωί επήαινα για σβουρνίθρες στον κάμπο, στο σκαρπάκι της Ελενιώς επήαινα κάθε απόεμα. Ναι, έβαλα και μπαξέ, εδωνά από πίσω από το σπίτι, ήβαλα ντομάτες που αρέσουνε τω μπαιδακιώ με τ' αυγά και πιπεριές και ξυλάγγουρα να περνά η ώρα μου. Μήνυμα; Ίντα μήνυμα να στέλνω, έχω μωρσή εγώ κινητό; Ένα χαρτί μου έφτιαξε η ανιψιά μου και μ' αυτό επήαινα στο φαρμακείο, μ' αυτό επήα στην τράπεζα για τη σύνταξη, στο σούπερ μάρκερ στη Χώρα για ψούνια, στη βρύση για νερό, έγιωσε πια μέσα στην τσέπη μου, όχι δεν με σταματήσανε οι χωροφυλάκοι, σάμπως ίντα έκαμα; Για 'δε, θάρτω την Κυριακή στην εκκλησιά, αλλά ήμπα και το πεις του γιού μου, μαύρο φίδι που σ' έφαγε, θα πάω με την πρώτη καμπάνα να πιάσω θέση. Δεν φτάνει που εχάσαμε τις λειτουργιές το Πάσχα κι εχάσαμε τη βότα μας, εκόψανε και τα έργα στην τελεόραση, μόνο ευτόν τον Τζώρα εβάζανε συνέχεια με τον άλλο το νευριασμένο, τον Χαρβέλα, εμπάφιασα με τα νούμερα και τις διαταγές, ήθελα να 'ξερα ευτοί τα κάνανε όσα λέγανε; Να, σφυρίζει ο ψωμάς, σε κλείνω, θα σε πάρω ύστερι.

Πάσχα στην Λαγκάδα

Ο δάσκαλος Γιώργος Χρήστου θυμάται...

Στο τέλος της δεκαετίας του '70, υπηρετούσαμε στην αγαπημένη μας Λαγκάδα και αποφασίσαμε κάποιες διακοπές του Πάσχα να τις ζήσουμε εκεί. Είναι περιττό να πω πως την άνοιξη η Λαγκάδα έχει ατέλειωτες ομορφιές. Ήταν πράγματι ένα ξεχωριστό Πάσχα, προπαντός για μένα, γιατί το περάσαμε με πρόσωπα που μας εκτιμούσαν κι εμείς απεριόριστα τους αγαπούσαμε.

Τον... βομβαρδισμό τον έβλεπα και τον άκουγα αδιάφορα, ίσως και να μου άρεσε γιατί θυμόμουν τα παιδικάτα μου. Ούτε πονηρεύτηκα βλέποντας και ακούγοντας την... προπόνηση της Μ. Παρασκευής, δεν μπορούσα να φανταστώ τι θα γινόταν τη βραδιά της Ανάστασης. Το ωραίο ήταν πως εκείνο το βράδυ ο παπα-Δημήτρης μου πρότεινε, και δέχτηκα φυσικά, να κρατώ την Ανάσταση σαν θα βγαίναμε στο προαύλιο. Πού να φανταστώ τι θα επακολουθούσε.

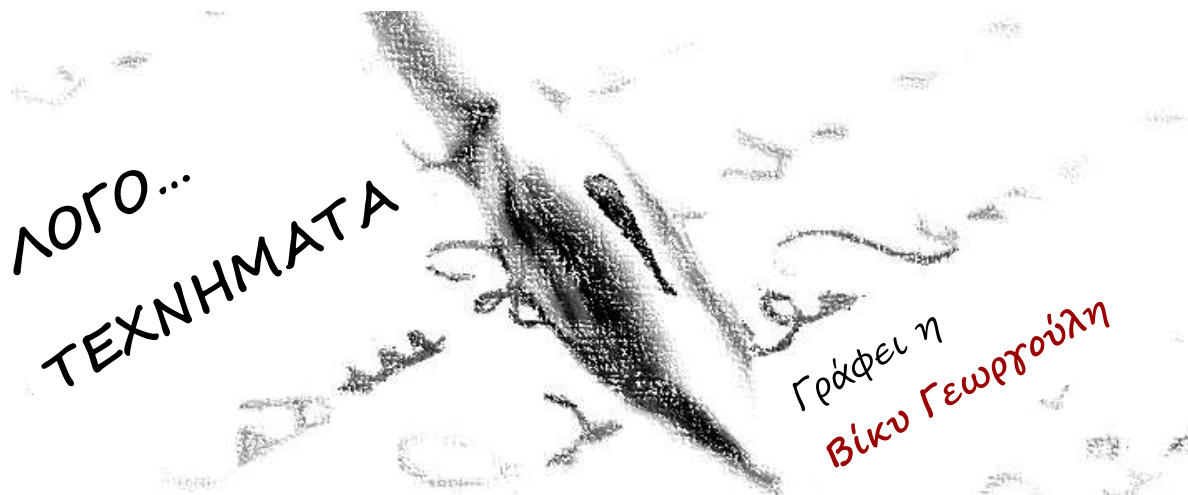
Όλα ήταν ήρεμα σα βγήκαμε κι εγώ στεκόμουν δίπλα στον παπά με την Ανάσταση στα χέρια, ώσπου είπε το Χριστός Ανέστη. Τι ήταν εκείνο το πράγμα, σκέτη Δεύτερη Παρουσία! Καταιγισμός κροτίδων και μπομπακίων πάσης φύσεως μέσα στα πόδια του παπά και στα δικά μου και όχι μόνο, γιατί μερικά χτυπούσαν και λίγο πιο ψηλά. Κι εγώ; Ομολογώ πως τα έχασα γιατί κάτι τέτοιο δεν είχα ξαναζήσει. Κυριολεκτικά μου ερχόταν να χοροπηδώ, αλλά σκέφτηκα πιο ψύχραιμα το θέαμα του δασκάλου με την Ανάσταση να χορεύει... τσάμικο.

Παπα- Δημήτρη, τι γίνεται, σκύβω και τον ρωτώ. Μην αντιδράς, Γιώργο, γιατί θα χειροτερέψουν τα πράγματα άμα άσχημα αντιδράσουμε, μου απάντησε χαμηλόφωνα. Είδα κι έπαθα μέχρι να τελειώσει ο παπάς, στα γρήγορα βέβαια, για να εισέλθω στο εσωτερικό της εκκλησίας και να σωθώ. Φυσικά έξω οι φοβεροί κρότοι δε σταματούσαν να ακούγονται, όπως και τα τζάμια που έτριζαν.

Εκείνο δε που θεώρησα αξιοσημείωτο ήταν το γεγονός ότι το έθιμο αυτό είχε μια άλλη διάσταση. Το μεγαλύτερο βάρος της ρίψης το σήκωναν οι ξέμπαρκοι, που όνειρό τους ήταν να βρεθούν Πάσχα στο χωριό. Η επιτυχία δε της βραδιάς ήταν να καταφέρουν να χώσουν το μπομπάκι στο σακάκι φίλου ή χωριανού και να καταστρέψουν το κοστούμι του. Το αποκορύφωμα ήταν την ημέρα του Πάσχα, όταν γινόταν η Δεύτερη Ανάσταση μετά το μεσημέρι. Κάποιος δε θυμάμαι ποιος, έριξε το θηρίο, μια τεράστια στρογγυλή μπόμπα, κατά μήκους του χαλιού και στο ύψος των ψαλτών έσκασε. Τραντάχτηκε συθέμελα η εκκλησία, ράγισαν τα τζάμια, κήκε το χαλί και η ατμόσφαιρα μύριζε πλέον μπαρούτι. Όσο για το χαλί άκουσα να λένε εμείς το αγοράσαμε, θα πάρουμε και πάλι καινούργιο. Κι όπως ήταν φυσικό, η λειτουργία διακόπηκε.

Πριν περίπου 20 χρόνια, η πάλαι ποτέ διαλάμψασα ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΛΕΣΒΟΥ, οργάνωσε ταξίδι τη Μεγαλοβδομάδα για την Κρήτη και πέρασε και από τη Χίο να πάρει και άλλους ταξιδιώτες. Εγώ προέβλεψα και έβαλα έξω-έξω το αυτοκίνητο στο γκαράζ του πλοίου για να είναι εύκαιρο ώστε μέσα στο δώρο που θα έμενε το βαπόρι στη Χίο να πεταχτούμε στη Λαγκάδα. Έτσι κι έγινε. Φτάσαμε οικογενειακώς στο χωριό βράδυ Μεγάλης Παρασκευής, την ώρα που ο κόσμος ήταν στην εκκλησία. Συγκίνηση, συνάντηση με αγαπημένους φίλους με μαθητές, θυμάμαι τη Βασιλική με το δωδεκάχρονο παιδί της, τον Παντελή, δυο μέτρα άντρα να μ' ακολουθά και τόσους άλλους. Η ώρα μας λίγη και έπρεπε να αναχωρήσουμε γιατί το δώρο έτρεχε προς τη λήξη του. Εγώ πλέον πεπειραμένος είχα από κοντά τη Δέσπω και την Ειρήνη αλλά η Βαλαντούλα, η μικρή μου κόρη, θέλησε να κάνει το Λέοντα της Χαιρώνειας και να βγει μόνη της, αν και την προειδοποίησα. Τελικά την πήρε δίπλα του ο καπετάν Γιώργης ο Κούνουπας και κάναμε σύσσωμοι ηρωική έξοδο χωρίς... βολές.

Ένα καϊκι να ταξιδεύει

Ήταν Απρίλης. Κι ήταν χίλια εννιακόσα σαράντα πέντε. Είχαμε αρχίσει να το ξέρουμε πως ο πόλεμος πάει να τελειώσει... Τα σημάδια ήταν πολλά. Τα μεγάφωνα που ήταν μέσα στις παράγκες για να ακούμε τα ανακοινωθέντα της Βέρμαχτ και τους λόγους του Χίτλερ είχαν από καιρό βουβαθεί. Οι Ες Ες ήδη άρχισαν να εξαφανίζουν τους καταλόγους των ντουφεκισμένων, των κρεμασμένων, των σκασμένων με γκάζι, των πνιγμένων στο Γαλάζιο Δούναβη, των φαγωμένων από σκυλιά, των ξεπνοϊσμένων από βασανιστήρια. Ακόμα απορώ πώς γλύτωσα από τα χέρια τους, πώς είμαι ζωντανός. Πέντε μέρες μ' άφηκαν μέσα σ' ένα πηγάδι, βλέπεις δεν άντεξα να κουβαλώ πέτρες στους ώμους από το λατομείο του γρανίτη, έντεκα ώρες δουλειάς κάθε μέρα, με μισή ώρα ξεκούραση. Σωριάστηκα μετά από μέρες δεκατρείς, με πιάσανε και με κατεβάσαν εκεί, βαθιά, μόνο με ψωμί κι όταν έγινα πετσί και κόκκαλο νόμιζαν ότι πέθανα, με τραβήξανε απάνω και με πετάξανε σαν άδειο σακί στη στοίβα με τους νεκρούς. Τα κατάφερα να βγω, πριν μας ρίξουν στους λάκκους, με περιλάβαν οι δικοί μας, οι Έλληνες, κι εκεί στην παράγκα με γιατροπορέψαν όπως μπορούσαν. Δυο φορές γλύτωσα από την εκτέλεση, εφτάψυχος σαν το γατί που 'χενε η μάνα μου, η κυρα-Αγγελικώ, στην ποδιά της και χάδευε.

Λωλός ήμουνα, ελαφρύς, δε φοβόμουνα χάρο, λίγες οι δουλειές στα καϊκια, επιταγμένα τα πιο πολλά από τους τρισκατάρατους κι έτσι αρώτησα τους άλλους, τον Λεωνίδα, τον Δημητρώ κι έναν εργάτη, τον Σταύρο, που εδούλευε στο μύλο του Κορδή, έχομε βάρκα μεγάλη, θέτε να περνάμε κόσμο απέναντι, χαμένοι για χαμένοι είμαστε έτσι κι αλλιώς. Συμφώνησαν, τρέλα φορτωμένοι.

Πείνα πολλή στη πόλη, οι άνθρωποι δίνανε ό,τι είχανε σε μαυραγορίτες για λίγα κουκιά κι αλεύρι, τα άγρια χόρτα στα γύρω βουνά είχαν εξαφανιστεί, πόσα στόματα να θρέψουν. Νοικοκυράδες εξεπουλήσαν την προίκα τους, κεντήματα και σεντόνια, στα ξεχώρια για

έναν τόπο ελιές, λίγα κουντουρούδια κι αμύγδαλα, ένα ψωμί. Ή θα πεθαίνομε από πείνα ή θα πάμενε καρσί, Τουρκία και Μέση Ανατολή, στα σύρματα, έτσι λέγανε αναμεταξύ τους πολλοί. Ευρήκαμε αθρώπους κι εξεκινήσαμε από το Παντουκιός, νύχτα για το Λιθρί, αμίλητες οι φαμίλιες κλαίγαν σιγανά από φόβο, κουπί τότε ο ένας τότε ο άλλος κι άμα ξεμακρύνουμε από τη Χίος ανοίγαμε και το πανάκι. Τους αφήναμε σε παραλίες ερημικές, να μην μας πάρουνε χαμπάρι οι Τούρκοι στρατιώτες που φύλαγαν τις ακτογραμμές κι έπειτα πίσω πάλι, εβουλιάζαμε τη βάρκα μέχρι το επόμενο ταξίδι.

Καρφωτή ήταν, όχι από χωριανούς, αυτοί μας αγαπούσαν, δεν θα μας ρουφιάνευαν δικοί μας αθρώποι, χωραϊτες την κάναν τη δουλειά, αυτοί οι ξεπουλημένοι στους Γερμανούς. Πού να πα το μυαλό μας πως σαν εκαλέσανε οι αφορισμένοι τους βαρκάρηδες ήτανε παγίδα, τάχα να μας κάνουν παρατήρηση, τάχα χωρίς συνέπειες, έτσι είπαν. Γελαστήκαμε σαν ούργιοι Χιώτες και παραδοθήκαμε. Τον Οκτώβρη του Σαρανταδύο μας επιάσανε, μας εστοιβάξαν σε βαπόρι και τρένο, μέρες ατελείωτες με νερό και ψωμί, μέσα στη βρώμα των βαγονιών κι έτσι φτάσαμε στο Μαουτχάουζεν, στρατόπεδο εργασίας και τόπο θανάτου.

Από πάνω μας πετούσαν αμερικάνικα καταδιωχτικά, χαμηλά, λες κι ήθελαν να προσγειωθούν στην πλατεία, άνοιξαν πυρ προς τα γραφεία του Διοικητηρίου κι οι Ες Ες πεταγόντουσαν φοβισμένοι, μπερδεύτηκαν με μας. Εμείς μέναμε ακούνητοι μπροστά τους, μέχρι που τα αεροπλάνα φύγανε κι αυτοί άρχισαν να γίνονται πάλι επικίνδυνοι. Οι θάλαμοι γκαζιού κι οι φούρνοι δουλεύανε ολημερίς κι ολονυχτίς, οι μελλοθάνατοι ανοίγανε μόνοι τους το λάκκο, πέφτανε μέσα κι από πάνω ένας με πολυβόλο τους σκότωνε, μέχρι που το στρατόπεδο έμεινε με λίγους από δαύτους, δύσκολα τα πράματα γι' αυτούς, τους άλλους τους στείλανε στο ανατολικό μέτωπο.

Όσα γινήκανε στο Μαουτχάουζεν θα τα γράψει η ιστορία, έτσι θαρρώ κι όλα όσα συνέβησαν στις πέντε του Μάη όταν ένα μπαρουτοκαπνισμένο αμερικάνικο τανκ έριξε την κεντρική πύλη. Απελευθέρωση. Οι στρατιώτες μάς κοιτούσαν λυπημένοι και σαστισμένοι, άφωνοι κι εμείς ουρλιάζαμε από τη χαρά μας, σκίζαμε τα λιωμένα ρούχα μας σαν δαιμονισμένοι, έφτασε το τέλος της τυραννίας και βγήκαμε ζωντανοί.

Επήγαμε με τον Δημητρό στον τόπο που πετάξανε τον Λεωνίδα και τον Σταύρο μαζί με χιλιάδες άλλους, τους αφήκαμε μια πρασινάδα, τους είπαμε όσα από τα λόγια του παπά θυμόμασταν, δάκρυ από τα μάτια μας δεν εβγήκε, δυο χαρτάκια δικά τους βαστούμε για τις manáδες τους, βαριά πολύ. Σε λίγο τα καμιόνια θα μας πάρουν για τον σταθμό, μπαγάζια για τον γυρισμό δεν έχουμε, μόνο τα ρούχα που φορούμε. Χαρά δεν ξέρω αν νοιώθω, τα βράδια λαγοκοιμάμαι, πετάγομαι με το παραμικρό θόρυβο που ακούω, μόνο όταν ρουφώ καπνό ηρεμώ. Τίποτα δε θέλω, μόνο να ταξιδεύω, να βλέπω θάλασσα κι ουρανό και την στεριά να σβήνει από τα μάτια μου. Ένα καϊκι μόνο ονειρεύομαι, να βαστώ το διάκι του, ν' ακούω τον αέρα στα πανιά του, ν' ανασαίνω.

ΤΑ ΛΑΓΚΑΔΟΥΣΑΚΙΑ...

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ *αλά λαγκαδούικα*

Φωτοκουίζ διά χειρός Γέρου

Το μόνο που έχετε να κάνετε εσείς είναι να μαντέψετε τις τοποθεσίες.

.....

.....

.....

.....

.....

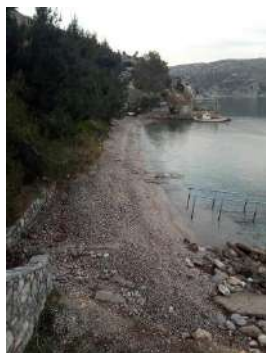
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΑΝΕΜΟ... μαγειρέματα

Σφουγγάτο

από τη Βούλα Τσίγκου

Υλικά

½ κιλό κρεμμύδια αρσενικά (παύλους)

1 ματσάκι μάλαθρο

2 αυγά

½ κιλό φέτα θρυμματισμένη

2 κούπες αλεύρι

αλάτι

πιπέρι

1 ποτήρι λάδι

Εκτέλεση

Ψιλοκόβουμε τα κρεμμύδια και τα τρίβουμε με αλάτι. Τα αφήνουμε να βγάλουν τα υγρά τους και την αφάδα τους για μισή ώρα περίπου και μετά τα ξεπλένουμε καλά. Τα σφίγγουμε και φτιάχνουμε κουρκούτι, με το αλεύρι και λίγο νερό μέχρι να γίνει χυλός. Τα ανακατεύουμε και προσθέτουμε στο μίγμα και τα υπόλοιπα υλικά, μαζί και το λάδι. Βάζουμε μια λαδόκολλα στο ταψί, στρώνουμε το μίγμα ομοιόμορφα και ψήνουμε στους 180° για μια ώρα περίπου.

Παλιότερα, όσοι δεν είχαν φούρνο, τηγάνιζαν κουταλιές από το μίγμα σε καυτό λάδι. Το σφουγγάτο είναι φαγητό αυτής της εποχής, αφού μόνο τώρα υπάρχουν παύλοι.

Και... λικέρ τριαντάφυλλο

από την Κατερίνα Μπατίδη

Υλικά

250 γραμ. τριαντάφυλλα καθαρισμένα, μόνο τα ροδοπέταλα

1 λίτρο κρασί κόκκινο γλυκό

700-800 γραμ. ζάχαρη κρυσταλλική

1 φύλλο αρμπαρόριζα

3 κουτ. σούπας ανθόνερο προαιρετικά

Εκτέλεση

Βάζουμε το κρασί με τη ζάχαρη και το φύλλο αρμπαρόριζας σε τσουκάλι, σε δυνατή φωτιά. Μόλις λιώσει η ζάχαρη και αρχίζει να βράζει το σιρόπι, μετά από 2-3 λεπτά, ρίχνουμε τα ροδοπέταλα με το ανθόνερο. Χαμηλώνουμε τη φωτιά και το αφήνουμε να βράσει 10-15 λεπτά. Σβήνουμε το μάτι και το αφήνουμε να κρυώσει όλη τη νύχτα. Το πρωί σουρώνουμε καλά σε τούλι τα ροδοπέταλα και το λικέρ είναι έτοιμο.

Στην υγειά σας!

Απαντήσεις φωτοκουίζ

Αγια-Ερήνη - Γλυφός - Καρυδάς - Άγιος Γιώργης

Αγρελωπό - Μέσα δρόμος παραλίας - Ταξιάρχης - Τρίστρατο

Φαναράκι - Δρόμος Αγ. Γιάννη - Στάση - Σκαρδανάς